

Heidi Purga
Kultuuriministeerium
min@kul.ee
Suur-Karja 23
15076, Tallinn

Teie 17.04.2025 nr 1-11/467-1, KUM/23-
0728/-4K

Meie 22.05.2025 nr 2-3/1632

**Meediateenuste seaduse, kriminaalmenetluse
seadustiku ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku
muutmise seaduse eelnõu kooskõlastuskiri**

Austatud Heidi Purga

Kultuuriministeerium esitas kooskõlastamiseks meediateenuste seaduse, kriminaalmenetluse seadustiku ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu. Seadusemuudatuste eesmärgiks on Euroopa meediavabaduse määruse (EMFA) rakendamine, samuti tehakse muudatusi raadio- ja televisioonilubade väljaandmises ning laiendatakse võimalusi kolmandast riigist pärit meediateenuste kättesaadavuse piiramiseks ühiskonna turvalisuse eesmärgil.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetab eelnõu peamisi eesmärgi ning näeb positiivsena muudatusi, mille sisuks on meedialubade väljastamise kiiremaks ning paindlikumaks muutmine. Kooskõlastame eelnõu järgnevate märkustega arvestamisel.

1. Leiame, et tuleks täiendada meediaturu kontsentratsiooni hindamise korda ning teeme ettepaneku kaaluda Konkurentsiameti hindajaks määramist.

Eelnõu § 1 punktiga 24 meediateenuste seadusesse (MeeTS) lisatava § 48¹ lõikes 2 on praegusel kujul välja toodud teave, mille koondumise osalised esitavad meediaturu kontsentratsiooni hindamise teates (teave koondumise osaliste kohta, koondumise kirjeldus ning hinnang koondumise eeldatava mõju kohta). Samas ei esita koondumise osalised meediaturu kontsentratsiooni teates teavet koondumise osalistega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate kohta, mis võib meediaturu kontsentratsioonile hinnangu andmisel olla olulise tähtsusega (valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad loetakse üheks ettevõtjaks). Näiteks võib koondumise osalisel olla ema- ja või tütarettevõtjaid või tema emaettevõtjal teisi tütarettevõtjaid, mis on samuti tegevad meediavaldkonnas, sh horisontaalselt kattuvatel või vertikaalselt seotud kaubaturgudel. Vastava teabe esitavad koondumise osalised ka konkurentsiseaduse (KonkS) § 26 lg 1 punkti 4 alusel Konkurentsiametile, mistõttu ei kaasne ettevõtjale täiendavat ajakulu teabe kogumise ja vormistamisega.

Teeme ettepaneku täiendada eelnõu lisades MeetS § 48¹ lõikesse 2 punkt 4 järgmises sõnastuses:

4) andmed koondumise osalistega samasse kontserni kuuluvate ja konkurentsiseaduse § 24 lõike 1 punktides 1-5 nimetatud ettevõtjate valitseva mõju ja osaluse kohta teistes ettevõtjates.

Sarnast loogikat peaks kohaldama ka MeeTS § 48¹ lõike 1 kohaldamisel (hetkel see sõnaselgelt välja ei tule), st meediavaldkonnas võivad äritegevust omada koondumise osalistega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad.

- 1.1. Eelnõust ei nähtu, millise ajaperioodi jooksul (nt koondumise jõustamiseks vajaliku dokumendi allkirjastamisest jne) tuleb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) meediaturu kontsentratsiooni teade esitada. Ajaperioodi ei pea ilmtingimata konkreetset määrama, kuid eelnõus peaks sisalduma ka säte, et selliseid koondumisi, mille puhul kehtib MeeTS § 48¹ lõike 1 alusel teavitamiskohustus, ei või jõustada enne, kui TTJA on andnud hinnangu MeeTS § 48² lõike 2 või 3 kohaselt.

Et Konkurentsiamet saaks TTJA hinnangut sisendina kasutada koondumise kontrolli menetluses, on oluline tagada, et meediakontsentratsiooni hindamise teade esitataks samaaegselt Konkurentsiametile esitatava koondumise teatega (nt vastavalt täiendada MeeTS 48¹ lõiget 1).

- 1.2. MeeTS § 48² lõike 3 kohaldumine (TTJA hinnangu andmine koondumise täiendava menetluse faasis) on ebaselge ning vajab täpsustamist. Kui MeeTS § 48¹ lõike 1 kohaselt annab TTJA meediaturu kontsentratsioonile hinnangu 20 päeva jooksul ja meediaturu kontsentratsiooni teade esitataks koondumise teatega samaaegselt, siis annab TTJA hinnangu koondumise menetlemise esimeses faasis (kuni 30 kalendripäeva). Täiendava menetluse teeb Konkurentsiamet üldjuhul menetluse 29-ndal või 30-ndal päeval, st sellel hetkel, kui TTJA annab hinnangu meediaturu kontsentratsioonile, ei ole veel teada, kas Konkurentsiamet alustab koondumise täiendava menetluse. Seega kas TTJA annab koondumise täiendava menetluse korral uue hinnangu või saab TTJA nõuda koondumise täiendava menetluse alustamist olukorras, kus TTJA esmasel hinnangul võib koondumine mõjutada meedia mitmekesisust jm EMFA artikli 22 lõikes 2 sätestatud kriteeriume?

- 1.3. Hetkel ei ole eelnõus selgelt välja toodud, milline on ettevõtja vastutus olukorras, kus koondumine, mille kohta tuleb esitada teade MeeTS § 48¹ lõike 1 lausel, jõustatakse enne TTJA vastavat hinnangut.

- 1.4. **Alternatiivina** meediaturu kontsentratsiooni teate eraldi menetlusele TTJA poolt **teeme Kultuuriministeeriumile ettepaneku kaaluda meediaturu kontsentratsiooni hindamise pädevuse seadusega Konkurentsiametile andmist**. Selleks võiks näiteks täiendada Konkurentsiametile esitatavat koondumise teadet lisapeatükiga, mis käsitleb mõju meedia mitmekesisusele ja toimetuste sõltumatusel. Ka täna on Konkurentsiameti konkurentsihinnangu kompetents laiem kui vaid ettevõtete majandusnäitajate finantsanalüüs. Konkurentsiameti meediaturu kontsentratsiooni hindajaks määramine aitaks vältida ettevõtete koondumise kontrolli tarbetut killustumist mitme asutuse vahel. Toome välja, et ka praegu on Konkurentsiametil võimalik küsida sisendit teistelt pädevatelt asutustelt.

2. Leiame, et tuleks täiendada meediateenuste osutajate poolt äriregistrile esitatavaid andmeid vastavalt Euroopa meediavabaduse määrusele

Eelnõu § 1 punktiga 13 täiendatakse MeeTS-i § 16¹-ga, mille lõike 2 kohaselt esitavad lõikes nimetatud meediateenuse osutajad koos majandusaasta aruandega info riiklikuks reklaamiks eraldatud aastase kogusumma kohta. Antud nõue on seotud EMFA artikli 6 lõike 1 punktiga d, mis seab meediateenuse osutajatele vastava kohustuse. Teeme ettepaneku täiendada eelnõuga MeeTS-i lisatava § 16¹ lõiget 2 vastavalt määruse sõnastusele ja sõnastada see järgnevalt:

(2) Audiovisuaalmeedia teenuse ja raadioteenuse osutaja ning käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 nimetatud meediateenuse osutaja esitab äriregistrile koos majandusaasta aruandega info riiklikuks reklaamiks eraldatud aastase kogusumma ja kolmandate riikide ametiasutustelt või üksustelt saadud reklaamitulude aastase kogusumma kohta. Nimetatud summad kantakse äriregistri avalikku toimikusse.

Kolmandate riikide ametiasutustelt või üksustelt saadud reklaamitulude aastase kogusumma raporteerimise nõue tuleneb EMFA määrusest ja on otsekohalduv. Leiame, et selguse mõistes on siiski asjakohane tuua see nõue seaduses välja, et nõuded ei oleks esitatud Eesti õiguses poolikult, ning teha vastavad muudatused ka seletuskirjas. Selline täpsustus on oluline mh äriregistri vaatest, kuna EMFA nõue ei eelda ainult ühe summa väljatoomist (riiklikuks reklaamiks eraldatud aastane kogusumma), vaid kahe summa (ka kolmandate riikide ametiasutustelt või üksustelt saadud reklaamitulu kogusumma).

3. Palume määrata kindlaks riikliku reklaamirahaga seotud aruandlusperioodid ja tähtajad

Eelnõu § 1 punktiga 13 täiendatakse meediateenuste seadust § 16²-ga, mille lõike 1 kohaselt teevad avaliku sektori asutused igal aastal avalikult kättesaadavaks teabe eraldatud riikliku reklaamiraha kohta. MeeTS uue § 16² lõike 3 kohaselt koostab TTJA koondatud andmete põhjal aruande, mis avalikustatakse asutuse veebilehel. Toome välja, et praegusel kujul puudub eelnõus info aruandlusperioodi ja aruande esitamise tähtaegade kohta, samuti pole määratud TTJA koostatava aruande esitamise tähtaega. Palume täiendada MeeTS § 16² sättega, mis fikseerib aruandlusperioodi ja aruannete esitamise tähtajad, sest nõnda on tagatud osapoolte kohustuste selgus ning andmete võrreldavus.

4. Palume Kultuuriministeeriumil kaaluda meediateenuste seaduste kohase meedialubadele kõrvaltingimuste kehtestamise piiramist, et vähendada ebavajalikku halduskoormust ettevõtjatele ja riiklikule järelevalvele

Eelnõu § 1 punktiga 21 muudetakse meediateenuste seaduse §-i 40, mis käsitleb meedialubade väljaandmist ja kõrvaltingimuste määramist. Hetkel on meediateenuste seaduse § 8-s kehtestatud teatud nõuded televisiooni- ja raadioprogrammidele ning käesoleva eelnõu § 1 punktiga 10 sätestatakse raadioprogrammides Eesti autorite muusikateoste esitamise osakaalud seaduse tasandil. Selle kõrval palume hinnata meedialubadele täiendavate kõrvaltingimuste kehtestamise vajalikkust.

Näiteks soovitakse eelnõuga täiendada MeeTS § 40 lõiget 2 võimalusega kehtestada televisiooniloo ja ajutise televisiooniloo kõrvaltingimusena selliste Euroopa päritoluga audiovisuaalsete teoste miinimummaht programmis, mille tootmisest ei ole möödunud rohkem kui viis aastat ja mille on loonud sellest televisiooniteenuse osutajast sõltumatud tootjad. Siin on küsimus, et kas sellist tingimust on vaja kehtestada televisiooniloo kõrvaltingimusena, et kas turg juba piisavalt ei suuna teenuseosutajaid hoidma oma programmi värskena uute teoste edastamise näol.

Sarnaselt palume hinnata meedialubade muude kõrvaltingimuste alaliikide puhul, et kas tänapäeval on nende formaalne kehtestamine vajalik. Tänastes konkurentsitingimustes, kus Eesti televisiooni- ja raadioloo omajad võistlevad rahvusvaheliste voogedastusplatvormide, videojagamisplatvormide, muusikarakenduste jt teenuseosutajatega tarbijate tähelepanu pärast, on neil stiimul hoida oma programme mitmekesiste ja värsketena. Meedialubadele kõrvaltingimuste seadmise piiramine lihtsustaks ettevõtjatele mediaturul tegutsemist ning vähendaks nii ettevõtjate kui riikliku järelevalve halduskoormust, toomata seejuures kaasa olulisi muutusi tarbijatele.

5. Tuleks täpsustada, et millisel juhul kehtib raadioteenuse osutajatele meediateenuste seaduse kohane loakohustus

Eelnõu § 1 punktides 17-23 täpsustatakse väljastatavaid raadiolubade liike ja lubade andmise tingimusi, kuid kehtivast meediateenuste seadusest ega eelnõust ei nähtu, millisele raadioteenuse

edastusvormile loataotlemise nõue kehtib. Seletuskirjas põhjendatakse raadiolubade väljastamiseks konkursi korraldamise vajadust piiratud sagedusressursiga, kuid toome siinkohal välja, et ainult internetis toimiva raadio puhul puudub selline ressursipiirang. Seega palume eelnõuga täpsustada millisele raadioteenusele loakohustus rakendub ning kaaluda, kas selline kohustus on vajalik internetiraadio puhul.

6. Palume kaaluda alaealiste isikuandmete kaitse osas järelevalvepädevuste täpsustamist

Kehtiv meediateenuste seaduse § 19² seab alaealiste isikuandmete kaitsmise eesmärgil teatud piirangud andmete töötlemisele meediateenuste osutajate ja videojagamisplatvormi pidajate poolt. Juhime tähelepanu, et seadusega pole määratud pädevat asutust, kes teeb nõuete täitmise üle järelevalvet, samas alaealiste isikuandmete kaitse tagamiseks on see vajalik. Palume seega kaaluda eelnõu täiendamist, et määratleda vajalikud järelevalvepädevused.

7. Tuleks hinnata eelnõuga lisanduvate ülesannetega kaasnevat riigiametite töökoormust ja võimalikke kulusid

Seletuskirja 7. peatükiga seonduvalt toome välja, et seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevuste, eeldavate kulude ja tulude mõjuhindang vajab täiendamist. Seletuskirjas on nimetatud TTJA-le lisanduvad ülesanded, kuid on jäetud hindamata, kuidas muudatused mõjutavad asutuse töökoormust (nt milline on prognoositav lisatöötundide maht, kas muudatustega kaasneb vajadus täiendavate töökohtade järele). See on oluline, kuna see võimaldab hinnata vajadust lisaressursside järgi. Seega palume täiendada seletuskirja hinnanguga muudatuste mõjust TTJA töökoormusele, kas ja milline on eelnõuga lisanduvate ülesannete täitmisega kaasnev lisaressursi vajadus ning kuidas tagatakse vajaduse ilmnedes rahaliste vahendite olemasolu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Anna-Riin Meensalu

anna-riin.meensalu@mkm.ee